

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XI.

V Celovcu, 20. septembra 1892.

Štev. 26.

Vendar enkrat!

Krajni šolski svet v Globasnici je dne 4. septembra t. l. dobil sledeči odlok:

„Št. 1517. / okr. šol. svet.

Krajnemu šolskemu совету v Globasnici.

Vis. c. k. deželni šolski svet je z odlokom z dne 21. avg. 1892, št. 922, simkaj naznanil, da se je z odlokom dež. šol. sveta z dne 13. februarja 1892, št. 399, odbila prošnja občinskega odbora za upeljavo izključno slovenskega učnega jezika na tamošnji šoli, in da sta se proti tej razsodbi omenjena zastopa pritožila do vis. c. k. učnega ministerstva. K temu se omenja, da je dne 17. januarja 1892 simkaj došla uloga od 58 posestnikov in starišev šolo obiskajočih otrok, ki prosijo, naj na šoli ostane dosedanja jezikovna uredba, iz česar je dež. šol. svet spoznal, da se ne vjemajo vsi prebivalci občine Globasnica z željo omenjenih zastopov, da naj se upelje na tamošnji šoli slovenski učni jezik. C. k. dež. šol. svet spremeni zdaj svoj odlok z dne 13. febr. 1892, št. 399, in določuje na podlagi § 6., drž. šol. postave z dne 17. maja 1869 sledeče:

1. Dozdanja dvojezična in dvorazredna ljudska šola v Globasnici se s početkom prihodnjega šolskega leta razdeli v dve samostojni, enorazredni ljudski šoli pod skupnim vodstvom, in sicer v eno dvojezično, t. j. slovensko-nemško z dosedanja jezikovno uredbo, in v eno slovensko, na kateri se bo rabil le slovenski učni jezik. Šolski vodja ima dolžnost, o pričetku šolskega leta prašati stariše, oziroma jerobe, ali hočejo dati svoje otroke v slovensko, ali v slovensko-nemško šolo.

2. Na dvojezični šoli se bodo seveda rabile dosedanje učne knjige in berila.

3. Na slovenski šoli se ima nemščina kot učni predmet poučevati pričenši s 3. šolskim letom skozi tri ure v tednu.

4. Nazorni pouk (Anschauungsunterricht) na slovenski šoli se ima v prvih dveh letih izključno v slovenščini vršiti.

5. Da se otroci preveč ne obremenijo, sme v srednjem in višem oddelku slovenske šole izostati po ena ura risanja in telovadbe.

6. Postavnim zastopnikom slovenske šole obiskajočih otrok (starišem, jerobom) je na prosto voljo

dano, izjaviti se, da se njih otroci ali varovanci ne bodo udeležili pouka v nemščini. Taka ustmena ali pismena izjava pa se sme šolskemu vodstvu dostaviti samo o pričetku šolskega leta.

7. Na slovenski šoli se bodo s pričetkom prihodnjega šolskega leta rabile sledeče knjige in berila:

A. Slovenska berila in slovnice:

a) I. oddelek (1. in 2. šolsko leto): „Začetnica“ in „Prvo berilo“ od Iv. Miklošiča. (24 kr.)

b) II. oddelek (3. in 4. šolsko leto): „Drugo berilo — slovnica.“ (35 kr.)

c) III. oddelek (5., 6., 7., in 8. šolsko leto): „Tretje berilo“ (40 kr.) in „Slovenska slovnica“ (45 kr.) od P. Končnika.

B. Knjige za učenje nemščine:

a) II. oddelek: „Slovensko-nemški Abecednik“ od K. Prešerna. (35 kr.)

b) III. oddelek: „Zweites Lesebuch“ iz zaloge šolskih knjig. (36 kr.) — „Sprachbuch“, II. del od J. Lehmana. (8 kr.)

c) Za računski pouk na slovenski šoli naj se rabijo samo slovenske Močnikove računice, in naj se razdeli pouk na posamičnih oddelkih po učnem načrtu.

To se vsled omenjenega visokega odloka naznanja krajnemu šolskemu совету z naročilom, da te nove določbe pravočasno razglasi in da na to tišči, da se bodo otrokom nove knjige pravočasno oskrbele.

C. k. okrajni šolski svet v Velikovem dne 28. avgusta 1892.

Predsednik: Webenau l. r.

Globaščani so toraj nekaj dosegli; deželni šolski svet je vendar nekoliko odjenjati začel, in to je tudi dobro znamenje. Vendar občina Globasnica nič ni prav vesela tega odloka, kajti iz dvorazredne šole se jej naredi enorazredna, in za nemško šolo se bo pričel lov na stariše in otroke. Nevednim ljudem se bo toliko časa na uho vpilo, kako je nemščina potrebna, da se bodo izrekli za nemško šolo in svoje otroke v tisto poslali. Čudno je pri tem tudi to: V drugih krajih, kjer je občina v nemškutarskih rokah, tam velja le to, kar občinski zastop reče; če so v takih krajih posamični slovenski posestniki za slovensko šolo prosili, reklo se jim je: „Vi nemate pravice prositi, le ob-

činski odbor ima pravico, v vašem imenu govoriti.“ Zakaj se ni tudi tukaj tako odgovorilo tistim 58, ki jih je neki mož nagovoril, da so se podpisali za staro (nemško) šolo? Ko bi bili ti 58 res Nemci, bi jim mi privoščili nemško šolo; ker so pa Slovenci, ne priznamo jih za „nemško manjšino“. Občinski odbor v Globasnici ima tedaj prav, da tišči na to, naj se reši njegov priziv do vis. c. k. učnega ministerstva.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Prepir po katoliškem shodu.) V Ljubljani je strast na dnevnem redu, zato se ne smemo čuditi, da se tudi v katoliški stranki nahajajo prenapeti duhovi. Ker smo mi katoliški shod nekoliko kritikovali, izrekajo že nad nami svoj anathema in nas vržejo med liberalne liste! „Slovenec“ pravi, da smo pisali v „liberalnem tonu“, dva Ljubljanska duhovnika pa sta „Mir“ nazaj poslala in rekla, da ne smeta podpisati protikatoliškega tiska. Risum teneatis! Kdor naš list skozi deset let prebira, te sodbe pač ne bo potrdil. Leto in dan se vojskujemo z liberali in brezverci in kljub temu je „Mir“ protikatolišk list!! Naj bi vendar kateri teh gospodov prišel na naše shode in poslušal, kako mi na vsakem shodu govorimo prepričljivo za versko šolo, potem bo o nas drugače mislil. „Slovenec“ se izgovarja, da tudi on zagovarja pravice koroških Slovencev. To je res. Toda mi vprašamo: zakaj se pa na katoliškem shodu ni smelo protestirati zoper krivice, ki jih mi trpimo? Ali nismo potem opravičeni misliti, da se nekdo boji vladne zamere? — Sicer pa pristavimo že danes, da so koroški obiskovalci katoliškega shoda priznali, da je bil shod sijajen in veličasten in da je zapustil v njih prijeten utis, četudi niso videli izpolnjenih vseh svojih nad in želja. Brez dvoma bi bili imeli od shoda več koristi, ako bi se bila posvetovanja tudi v odsekah vršila mirneje in previdneje.

Iz Celovca. (Sad naših šol.) Ker se tem ubogim koroškim Slovincem ne privoščijo, da bi se v svoji materni besedi brati in pisati naučili, primorani so, slovenske besede pisati z nemškimi črkami. V rokah imamo pismo nekega vojaka, ki

Molzna krava.

(Dalje.)

„E, gospod okrajni živinozdravnik, kje ste? Vi ste tako marljiv, da se niti ne odpočijete,“ oglašijo se gospod župnik na dvoru.

„Evo me, precej pridem,“ odgovori Francé.

Potem naroči Janezu, da naj postavi tele zraven krave, da je obliže in osnaži. Ko se bo nasesalo, naj je postavi v malo, z dil napravljeno zgradbo zraven starke, ali navezati je ne sme.

„Pa najprvo moramo brezo izmlesti, da ne bo tele zbolelo,“ meni Neznač.

„Tega pa že ne,“ odgovori domači gospod enmalo razburjeno. „Prvo kravino mleko ima namreč lastnost, da odstrani iz telečjih črev ono klejasto (limasto) blato, katero se je nabralo v njih še pred porodom. Ako pa se tele kmalu po storitvi ne očisti, tedaj lahko nevarno zboli, ali celo pogine. To si zapomnite enkrat za vselej.“

Pred hišo so stali v živem pomenku gg. župnik, kaplan Blaž, kaplan Tomaž, učitelj, kočigazda ter njegov brat, občespoštovani in imoviti vaški posestnik, Peter Dolinar.

„Dobro došli!“ zakliče živinozdravnik zbrani družbi. Srčno se pozdravijo. Stric Peter pa pristavi:

„Jako me veseli, da te zopet vidim, dragi France; zdaj te pa ne pustimo tako hitro od sebe, da poučiš tudi nas nekoliko o živinarstvu, ako Bog dá. Slišal sem, da si se na tujem mnogo mučil s predavanjem, na nas pa si celó pozabil.“

„Štirinajst dnij imam dopusta,“ odgovori mladi Dolinar, „potem pa moram iti na svoje novo mesto.“

Jaz nisem pozabil svojih rojakov, ali osoda je tako nanesla, da sem moral službovati dalje časa na tujem.“

„Izvolite gospóda, mati že drugikrat kliče k južini,“ reče kočigazda. „Nič bolj pa ne morete ženski raztogotiti, ako jih ne poslušate, kedar kličejo k mizi; one vedno zatrujejo, da postana jed ni dobra.“

Po južini ustanejo gosp. župnik, prečastiti in velespoštovani sivi starček, in govorijo blizu tako-le: „Močno sem vesel današnjega dne. Kajti danes imamo v svoji sredini mladega, ali nadepolnega, za kmetijski napredek vnetega farana. Resnično vam povem, da je bral g. France danes prvo sv. mašo, jaz se ne bi bil bolj radoval, kakor se radujem zdaj. Na svetu je treba različnih stanov, za ktere ima človek največ poklica, tistega naj si izvoli. V vsakem stanu pa se more zvesto Bogu služiti. Slavna družba! Gospod okr. živinozdravnik si je gotovo izvolil pravi poklic, v katerem je že veliko storil za narod, osobito za kmetijski stan in izvestno mu bo tudi odslej mnogo koristil. Jaz vas spominjam samo na one poučljive članke, ktere je napisal v različne časopise. Iz njih lahko izprevidimo, kako je vnet za napredek gospodarstva. Ker se je preselil v našo bližino, smemo upati, da nas bo tudi odslej poučeval živinozdravstva in živinoreje, za kar mu bodo izvestno hvaležni vsi slovenski živinorejci. V to ime privzdignem svojo čašo ter napijem g. živinozdravniku, njegovim starišem in vsem njegovim sorodnikom.“

„Živeli, živeli!“ kličejo vsi navzoči, trkajoč z domačimi.

Stric Peter pa pristavi: „Ako Bog dá.“

V spomin na prvo sv. mašo, katero je daroval o. Reginald Klupper v Podravljah dne 24. julija 1892.

Ko so otroška leta Ti cvetela,
Ko bila Ti je zemlja srečen raj —
Takrat si Tvoja mati je želela,
Da pred oltarjem zrla bi Te kdaj.

Vresničile so vroče se ji želje —
Danes si prvič daroval Bogu.
Z obličja sije materi veselje,
Ko gleda srečo svojega sinu.

Pa tudi narod, ki Te sina zove,
Napaja o slavnosti tej radost,
Saj šteje med odlične Te sinove —
Med njim preživel Svojo si mladost.

Kedár opravljal boš daritev sveto,
Pomoli tudi mi za narod Svoj:
Da bilo zanj bi vsako srce vneto,
Da srečno bi končal s sovragom boj.

V spomin na prvo sv. mašo, katero je daroval novomašnik Anton Sturm v Domačalah dne 7. avgusta 1892.

Pozdravlja Te za strelom strel,
Pozdravlja narod Te vesel —
Privrel je sem od vseh strani,
Ker Tebe videti želi.

S ponosom narod zre na Té,
Veselje polni mu sročé,
Preživel čas si zlati tu —
Zibála Te je mati tu.

Sedaj pa kot krepák se mož
Boril za sveto vero boš.
Dodeli Ti moči Gospod
I v borbi za slovenski rod!

Bogdan.

iz Gradea piše svojemu prijatelju. Izpustivši imena, se pismo do pičice tako glasi:

„Graz am 8/9. 1891. Lubi moi šofad in priatu R. Jaš primem topere umoio dejnoroko in ti pišhem an par befebi in popreida ti nabale pišhem te prau lepo pošdraum lubi R. jaš te prošim poščlmi pet goldinariou lubi priatu pomišli baim tudi Jaštabe dobro Storu fofmitidu Stori tudi ti tako dobro damišofč pošlau Šdai sai sam ušfč faie šofdašfki stan lubi R. prošim te hitro š goldinariu mipošfli, fopridam špet na urlaub bom tudi Jaš tebe špet pomagu lubi R. prošim te alna poštunbaifing Žemorifč pošuat šdvi pa šflónam moio šlabo pišane in ti podam moio dejno šlofo šbogom in tudi prošim ša antbort najai.“

Iz Beljaške okolice. (Shod preložen.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico morala je shod, ki se je imel vršiti dné 25. t. m. v Štebnju, preložiti, ker častitim gospodom pevcem tega dné ne bi bilo mogoče sodelovati. — Dan shoda bude se pravočasno naznanil v „Miru“.

Iz Podjunske doline. (Raznoterosti.) Veselje naših nasprotnikov, ki so mislili, da bodo s svojim pisarenjem po časnikih prisilili, da dobijo za prošta v Doberloves kakega bolj liberalnega in Slovencem neprijaznega gospoda, je hvala Bogu splavalo po vodi. Vsa dekanija se veseli novo-imenovanega č. g. prošta Mariniča, ki so na glasu zvestega in neustrašljivega slovenskega rodoljuba in uzornega dušnega pastirja. Zato jim kličemo: na mnogaja leta! — Veseli so tudi Št. Lipšani, da dobijo po dolgem čakanju vendar spet svojega lastnega dušnega pastirja in sicer, kakor se čuje, zanesljivega rodoljuba in prijaznega gospoda. — Tudi v Globasnici so veseli, ker so na svojo šolsko prošnjo vendar nekaj dosegli, deželni šolski sovet hoče namreč Globasniško šolo na dve razdeliti, ena bo slovenska, druga je nemška. Veselo znamenje je, da se deželni šolski sovet našim željam vendar nekoliko približuje. Prej je poslušal le naše nasprotnike, naše želje je pa imel za golo „hujskarijo“ (hetzeri). Zdaj je pa vendar sprevidel, da ni tako, in da nas je mnogo pristašev slovensko-katoliške šole. Vendar naše veselje ni popolno, ker se bojimo, da bodo nasprotniki naše ljudi na vso moč begali in obdelovali, da bi otroke upisali v nemško šolo. Zato ima občinski odbor v Globasnici prav, da zahteva, naj se posluša njegov glas, ne pa glas nekterih, ki so bili le s sladkimi besedami zapeljani, da so se podpisali za staro šolo. Dokler pa ministerstvo pritožbe ne reši, bo pa šolska oblast najbrž svoj sklep izvršila in razdelila Globasniško šolo. Da tedaj Slovenci na sramoti ne ostanemo, je dolžnost vseh rodoljubnih možakov v Globasniški občini, da tudi oni „jezika ne šparajo“ in da ljudem prigovarjajo, naj dajo svoje otroke v slovensko šolo. Prosti ljudje pač ne vejo, kaj je šola in kaj se more otrok v šoli naučiti, zato omahujejo zdaj na levo, zdaj na desno; navadno tistemu vrjamejo, kdor zadnji ž njimi govori. Nespametno je, takim ljudem šolske reči v razsodbo predkladati. Ker pa že gosposka tako hoče, treba je pa ljudi poučiti, da bodo vendar enkrat pameti več prostora pustili pri šolski uravnavi. — Na onkraj Drave pa spi vse spanje pravičnega. Nikogar skoraj ni, da bi ljudstvo dramil. Velikovški rodoljubi se menda nič ne prikažejo iz mesta na deželo. Ciril-Metodove podruž-

nice še vedno nemajo. O slovenski šoli v Št. Rupertu je tudi vse tiho. Če bomo tako dremali, bo prihodnja volitev za državni zbor spet nesrečna!

Iz Podjunske doline. (Prepir med gostirji in štacunarji) je zdaj zavolj žganja. Gostirjem je strogo naročeno, na to paziti, da se ljudje ne upijajo. Pridejo pa pijanci in razgrajajo ter upijejo, če ga jim ne daš. Prepir je gotov, nazadnje pa morda še sitnosti in kazni. Tudi mora gostir več priprave imeti, ljudem na drobno točiti in visoke davke plačevati. Štacunarji pa žganja še več prodajo in nemajo nobene odgovornosti. Po leti se ljudje vležejo v kako senco blizo štacune, si kupijo celo flašo žganja in ga v senci pijejo, po zimi pa v kaki bajti. Pa ne malo, ampak strašansko. Štacunar dá žganje lahko boljši kup, ker nema ž njim toliko stroškov in dela. Pri gostirjih se pijančevanje zabranjuje, v štacunah je pa prosto. To ni pravično. Štacunarjem naj bi se žganje vzelo in dalo samo gostilničarjem, ki so z davki dovolj obloženi, pa morajo tudi pivec nadzorovati.

Iz Rinkol. (Raznoterosti.) Mnoge in velike nesreče, ki nas letos zadevajo, nam podirajo zaupanje v boljšo prihodnost. Že v poletju je padla neka dekla raz voza, da je več dni v nezavednosti ležala, in ni bilo upanja, da bi še kedaj na snopjem naložen voz lezla. — Mladi Perdus, ki ni bil še dolgo oženjen, se pelje v gozjd po steljo; na slabem potu pa, kakoršne zamorejo le Rinkolani imeti, se nabasani voz na njega zvrne in mu prsne kosti potare. Močnejše kosti, kakor so možke, morajo pa ženske imeti, ker dekla je zopet zdrava, mož pa je že drugi dan po nesreči previden s sv. zakramenti umrl. — Kakor da bi že teh nesreč ne bilo zadosti, prihumi od Homč sémkaj 26. avgusta o pol treh popoldne huda toča, ki nam, pa tudi bližnjim Vogrčanom večino jesenskih pridelkov uniči. Kterim ajdovim bilkam je toča prizanesla, te je posmodil vroči jug. Zdaj pa prazne pleve slana mlati, ki je padla danes (12. sept.), ko to pišem. Sploh imamo letos slabo letino. Tudi sadja ni, ktero nam zdravo pijačo daje, naši hlapci in dekletja pa toliko radi mošt srkajo. Kje ga boš vzela, ker ga nikjer ne bo? Dobra bo pijača, ki je tako močna, da mline in žage goni. In skoraj že ni kaj prodati, da bi se poravnala obilna plačila, ktera se nam bolj in bolj nakladajo? Toliko iz skrite vasi, za ktero razum štajerkoltra, kakor nekteri latinsko ime „eksekutor“ izgovarjajo, malo kdo vé.

Iz Ljubljane. (Družbe sv. Cirila in Metoda) se je slovensko občinstvo — čeprav to počitniško dobo ne vzpodbujevano po vodstvenih zahvalah — spominjalo z veliko požrtvovalnostjo zadnji mesec. Hvaležnimi čutili beležimo najpoprej knjižni dar g. nadučitelja Žirovnika iz Št. Vida nad Ljubljano, — ki nam je poslal večjo zbirko in po 100 iztisov svoje „Spomenice B. Potočnika“ in „opisa“ 25 letnice tamošnje čitalnice, — in pa že tretji knjižni dar g. župnika Cotelja iz Kanfanara v Istri. — G. Iv. Čebašek pošilja 53 gld., nabranih med duhovnimi in svetnimi gospodi o petdesetletnici vč. g. župnika Jerneja Ramovša v Poljanah; z letnico podružnice za „Brežki okraj“ smo prejeli 30 gld. 20 kr. kot čisti ostanek dohodka gledaliških predstav vrlih diletantov Breške čitalnice in 17 gld. nabranih v čitalnični puščici; g. J. Tomšič iz Il. Bistrice pošilja 25 gld. nabranih po predsedniku „planinskega društva“ iz Sušaka o priliki izleta v Bistrico; Ciril-Metodijski dar Šentpeterske moške podružnice oznaša 12 gld. 50 kr.; oni „cestnega odbora“ za okraj kamniški, nabran na predlog g. župana Močnika po g. A. Mejaču ml. pa 10 gld. 65 kr. — načelnik g. Mih. Stare sam je daroval 5 gld.; o učiteljski konferenciji v Črnomlju so zložili zbrani g. učitelji kot narodni obolos o 30 letnici službovanja g. nadz. Jeršinovica 10 gld.; g. Fr. Čargo iz Tolmina daruje 7 gld.; gđč. Viktorija Praprotnikova, učiteljica v Postojini pošilja 5 gld. nabranih v veseli družbi drugi dan po glavnej skupščini v Postojini, g. pravnik A. Švigelj iz Borovnice pa 5 gld., nabranih pri domači veselici; g. bogoslovec Albin Klun 2 gld. kot darilo male družbe v Smedniku; g. mati umrle Ljubljanske mestne vrtnarice Marije Podobnikove nam je izročila 1 gld. 60 kr. kot letni navadni dar hčere, ki ji je umirajoč naročevala, da naj nikar ne pozabi njenega vsakoletnega daru družbi, in iz Novogamesta smo prejeli od neimenovanega narodnjaka 1 gld. — Vam, ki se spominjate naše družbe posamno ali v družbah, veselih ali žalostnih, vsem vam naj izprosita brata sv. Ciril in Metod obilnega nebeskega blagoslova pri vsem vašem delovanju!

Iz Gorenjskega. (O družbi sv. Cirila in Metoda.) Zavolj te koristne družbe je zdaj mnogo prepira po slovenskih časnikih. Moja misel je ta: Akoravno je družba do zdaj svojo dolžnost vestno spolnovala, kolikor so jej moči dopuščale, vendar ne moremo tajiti, da so njene moči še prešibke, da bi nam izdatno pomagala. To se bo še le potem zgodilo, kedar se družba, podobno družbi sv. Mohorja, postavi popolnoma na cerkvena tla in se

v vsaki fari osnuje podružnica. Pravila bi se morala potem tako spremeniti, da predsednika podružnice ni treba voliti, ampak župnik je že kot tak načelnik farne podružnice. Vsak župnik si bo v častno dolžnost štel, da pridobi kar mogoče veliko članov, in tako bodo dohodki družbini močno narastli. Komur je za stvar, in ne za osebe, se temu predlogu ne more upirati. Delajmo z Bogom in Božji blagoslov ne bo izostal!

Iz Radgonskega okraja. (Nemškutarija.) Tudi mi slovenski Štajerci radi prebiramo „Mir“, pa naši nasprotniki nam ga ne privoščijo in ga preganjajo. V trgu smo dobili pravičnega notarja g. Otona Ploja. Pa tudi nemškutarjev in odpadnikov vse mrgoli, še v okolici. Nedavno so v okolici, v sredi Slovencev, napravili nemško „fajerber“, da bi temprej ponemčili fante in mlajše posestnike. Zakaj se v slovenskih krajih ne ustanovljajo slovenske „požarne brambe“?! V tem smo Slovenci preveč malomarni, potem nas pa nasprotniki prehitvejo in zavlečejo našo mladino v svoje mreže!

Deželni zbor koroški.

1. seja. Po sv. maši se zberejo poslanci okoli desete ure. Deželni glavar dr. Erwein je otvoril zborovanje s primernim govorom. Rekel je, da se bo zbor imel pečati z novo deželno bolnišnico in s predelano postavo o pokojninah učiteljev, ki so ob enem vojaki. Končal je s trikratnim „hoch“-klicem na svitlega cesarja. Potem je deželni predsednik baron Schmidt pozdravil poslance s kratkim govorom. Volitev novega poslanca Franc Huberja se potrdi. Nova poslanca grof Lodron in Huber storita obljubo. Pri volitvah v odseke so slovenskega poslanca Einspielerja spet popolnoma prezrli.

2. seja. Hillinger poroča, da je na prošnjo Celovškega mesta, naj bi jej vojaška uprava plačevala več stanarine za vojake, tista odgovorila, da bo o tem poganjajo, kedar se mesto odloči za zidanje konjiške vojašnice. Deželni predsednik pravi, da bo treba razširiti tudi topničarsko kosarno in da bo za to treba 127.000 gld. — Občinam Železna Kaplja in Galicija se dovoli, pobirati po 4 gld. doklade od vsacega hektolitra upijanljivih pijač. Več predlogov se izroči odsekom. Ghon vpraša dež. predsednika, ali je res v Beljaku en tujec umrl za sumljivo boleznijo. Baron Schmidt odgovori, da je bil tisti tujec prej v Porečah in da se je le prehladil in si želodec pokvaril. Zdravniki so potrdili, da ni imel kolere.

3. seja. Več predlogov se izroči odsekom. Našteli jih bomo, kedar bo zbornica o njih sklepala.

Politični pregled.

V češkem deželnem zboru se bodo menda Staro- in Mladočehi v tem zedinili, da podpišejo skupno addresso na cesarja, v kateri bodo prosili, naj se češko državno pravo ponovi. To je prvo zbližanje obeh strank; želeli je, naj bi se vsi Čehi zedinili v eno samo stranko, potem bodo spet močni. — Malorusi ali Rusini v Galiciji so bili zadnji čas nezadovoljni, ker jim vlada ni tega dala, kar je obljubila. Zdaj so pa cesar ukazali, da se mora v Kolomeji ustanoviti maloruska gimnazija, in sicer se bo letos odprl prvi razred. — Krščansko-socialna (protijudovska) stranka med avstrijskimi Nemci vedno bolj napreduje. Nedavno je napravila velik shod v Warnsdorfu med nemškimi Pemci, in več tisoč poslušalcev se je z navdušenjem izreklo, da se pridružijo tej stranki. Ta stranka nam je iz treh uzrokov priljubljena, prvič ker spoštuje krščansko vero in duhovnike, drugič ker se poganja za zboljšanje blagostanja med nižjimi stanovni, in tretjič ker priznava ravnopravnost vseh avstrijskih narodov. Bog daj, da bi ta stranka nemški narod k sebi potegnila, potem dobimo pravično in krščansko vlado. Kajti s sedanjo na vse strani omahujočo vlado ne moremo zadovoljni biti. Nek Celovski rodoljub je nedavno to resnično sodbo izrekel: „Taaffe dela kakor tisti mož, ki je hotel svojemu psu rep odsekati, pa si je mislil, da bo psa preveč bolelo, če mu celi rep naenkrat odseka, toraj mu ga je prvokrat le malo odsekal, in čez nekaj dnij spet en košček, tako da je moral pes isto bolečino desetkrat trpeti namesto enkrat. Ako bi bil Taaffe v prvih dveh letih svojega vladanja ravnopravnost izvedel, bi bili liberalni Nemci sicer hudo vpili in kričali, pa zdaj bi bilo že vse pozabljeno in Nemci bi bili novega stanja zdaj že vajeni. Tako pa Slovanom ravnopravnost le v malih drobtincah meče, liberalni Nemci pa zavolj tega že vsa leta kričijo, in vendar Slovani še polovico tega niso dobili, kar jim gre, in političnih bojov in narodnih preprirov še dolgo ne bo konec.“ — Tirolci, ki mnogo vina pridelajo, niso nič veseli, da se je po novi kupčijski pogodbi Lahom mogoče storilo, svoje vino k nam prodajati. Zato

(Dalje sledi.)

